

תורה שבעל פה

דינים ומבוא – שאלון לעולים חדשים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון – (16×4) – 64 נקודות

פרק שני – (12×3) – 36 נקודות

סך הכול – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

ד. הוראות מיוחדות: אין.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (64 נקודות)

ענה על ארבע מן השאלות 1-5 (לכל שאלה – 16 נקודות).

1. מבוא לתורה שבעל פה

- א. ב"תקופת הזוגות" עמדו בראש העם שני חכמים.
ציין את התפקיד של כל אחד מהם. (5 נקודות)
- ב. (1) מה היה עיקר פועלם של האמוראים?
(2) התלמוד הבבלי התקבל בכל תפוצות ישראל ואילו בתלמוד הירושלמי עסקו מעטים.
כתוב סיבה אחת לעובדה זו.
(8 נקודות)
- ג. הרמ"א כתב את החיבור "המפה".
מהו התוכן של חיבור זה? (3 נקודות)

2. הלכות כשרות

- א. (1) כתוב הבדל אחד בין כשרות "רגילה" ובין כשרות "מהודרת".
(2) בעת הזמנת אוכל במסעדה צריך לבדוק אם יש למסעדה תעודת כשרות. אולם בקניית בקבוק שתייה בחנות צריך לבדוק אם יש חותמת כשרות על הבקבוק. הסבר את הסיבה להבדל זה.
(8 נקודות)
- ב. (1) הסבר את הכלל ההלכתי "עד אחד נאמן באיסורים".
(2) על פי כלל זה, אפשר לסמוך על תעודת כשרות. הסבר קביעה זו.
(8 נקודות)

3. תפילות

- א. מדוע תיקנו חז"ל נוסח תפילה קבוע? כתוב שתי סיבות. (8 נקודות)
- ב. מדוע עדיף להתפלל בציבור מלהתפלל תפילת יחיד? כתוב שתי סיבות. (8 נקודות)

4. שבת

- א. מהו "אב מלאכה", ומהי "תולדה"? (6 נקודות)
- ב. מקובל לחלק את ל"ט אבות המלאכה לכמה קבוצות. כתוב שתים מן הקבוצות, ו**בכל אחת** מן הקבוצות ציין מלאכה אחת. (6 נקודות)
- ג. אסור להפעיל בשבת מכשיר חשמל — אף שאין מאמץ במלאכה זו, אך מותב לסחוב כיסא במשך השבת כולה — אף שמלאכה זו כרוכה במאמץ. הסבר את ההבדל בין הדינים. (4 נקודות)

5. מועדים — חג הפסח

- א. לקראת חג הפסח אפשר להכשיר כלים שהשתמשו בהם למאכלי חמץ במשך השנה. (1) הסבר מהי פעולת ההגעלה, ו**כתוב** איזה סוג כלים אפשר להכשיר באמצעות הגעלה. (2) הסבר מהי פעולת הליבון, ו**כתוב** איזה סוג כלים אפשר להכשיר באמצעות ליבון. (8 נקודות)
- ב. מצווה מן התורה לספר בליל הסדר את סיפור יציאת מצרים. כתוב שתי מטרות של מצווה זו. (8 נקודות)

פרק שני (36 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 6-9 (לכל שאלה – 12 נקודות).

6. הלכות בין אדם לחברו

- א. (1) מדוע אסור לגנוב על מנת להחזיר?
- (2) הסבר מדוע אסור לקנות מאדם חפץ שהוא גנב מאדם אחר. (8 נקודות)
- ב. "וְעֵשִׂיתָ מַעֲקָה לְגִגָּד" (דברים, כ"ב, ח').
- כתוב דוגמה אחת למצווה זו שאינה קשורה לגג. (4 נקודות)

7. ברכות

- א. הסבר מדוע מברכים לפני האכילה. (4 נקודות)
- ב. (1) כתוב שלוש סוגי מאכלים שאחרי אכילתם מברכים ברכה אחת "מעין שלוש".
- (2) מדוע הברכה "מעין שלוש" נקראת בשם זה? (8 נקודות)

8. מועדים – חג הסוכות וחג השבועות

- א. הישיבה בסוכה היא זכר ליציאת מצרים, שהייתה בחודש ניסן. אם כן, מדוע יושבים בסוכה בחודש תשרי ולא בחודש ניסן? (3 נקודות)
- ב. (1) כתוב שני סוגי מאכלים שאכילתם מותרת מחוץ לסוכה.
- (2) כתוב סוג אחד של מאכל שאכילתו מותרת רק בסוכה. (3 נקודות)
- ג. כתוב שלוש מן הדינים ומן המנהגים של חג השבועות. (6 נקודות)

9. מצוות

- א. (1) מה הן שתי הפרשיות שכתובות במזוזה?
- (2) באיזה צד בפתח הבית קובעים את המזוזה, ומהו הגובה המתאים לקבוע את המזוזה? (6 נקודות)
- ב. (1) מדוע צריך לקנות מזוזה רק מאדם שאפשר לסמוך עליו?
- (2) מדוע נוהגים לנשק את המזוזה? (6 נקודות)

בהצלחה!